

ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ร่วมกับแรงสนับสนุนจากสามี ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
และการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ในหญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ร่วมกับแรงสนับสนุนจากสามี ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในหญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์

(EFFECT OF AN EDUCATIONAL PROGRAM AND SPOUSE SUPPORT ON HEALTH-PROMOTING BEHAVIORS AND GLYCEMIC CONTROL IN PREGNANT WOMEN WITH GESTATIONAL DIABETES MELLITUS)

จีระภา มหาวงศ์ 4837057 RAMN/M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จรัสศรี ชีระกุลชัย, Ph.D. (Nursing), จันทิมา ขนบดี, D. S. N. (Maternal and Child Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยศึกษาผลของโปรแกรมการให้ความรู้ร่วมกับแรงสนับสนุนจากสามีต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในหญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์โดยใช้รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender et al., 2006) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์ ที่มาตรวจครรภ์ที่โรงพยาบาลมาราชนคร เชียงใหม่จำนวน 60 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 30 ราย โดยกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติในขณะที่กลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามปกติร่วมกับโปรแกรมการให้ความรู้ และแรงสนับสนุนจากสามี เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่วนบุคคล แบบบันทึกค่าระดับน้ำตาลในเลือด แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายและสถิติอ้างอิง

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ประโยชน์ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพสูงกว่า และมีคะแนนการรับรู้อุปสรรคต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$, $p < .01$, $p < .01$ ตามลำดับ) กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดพบว่ากลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนรับประทานอาหารเช้าต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) อย่างไรก็ตามพบว่าระดับน้ำตาลในเลือดหลังรับประทานอาหารเช้า 2 ชั่วโมงในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการให้ความรู้ร่วมกับแรงสนับสนุนจากสามี สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: โปรแกรมการให้ความรู้/ แรงสนับสนุนจากสามี/ การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

182 หน้า.

EFFECT OF AN EDUCATIONAL PROGRAM AND SPOUSE SUPPORT ON HEALTH- PROMOTING BEHAVIORS AND GLYCEMIC CONTROL IN PREGNANT WOMEN WITH GESTATIONAL DIABETES MELLITUS

JEERAPA MAHAVONG 4837057 RAMN/M

M.N.S. (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: JARATSRI THEERAKULCHAI, Ph.D. (Nursing),
CHANTIMA KHANOBDEE, D.S.N. (Maternal and Child Nursing)**ABSTRACT**

A quasi-experimental research was carried out to examine the effect of an educational program and spouse support on health-promoting behaviors and glycemic control in pregnant women with gestational diabetes mellitus. Pender's health promotion model was used as the conceptual framework of this study. The sample consisted of 60 pregnant women with gestational diabetes mellitus who were recruited from the prenatal clinic at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital in Chiang Mai, Thailand. The sample was divided into a control group and an experimental group. Each group consisted of 30 participants. The control group received the usual care from nursing staff, while the experimental group received the usual care combined with an educational program and spouse support. Data were collected from April to October, 2007 by using the personal characteristics questionnaire, blood sugar recording form, perceived benefits, barriers, and self-efficacy of health-promoting behaviors questionnaires and health-promoting behaviors recording form. Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics.

Results of this study indicated that the participants in the experimental group had significantly higher scores of perceived benefits and perceived self-efficacy, lower scores of perceived barrier than those in the control group ($p < .001$, $p < .01$ and $p < .01$ respectively). The experimental group had overall scores of health-promoting behaviors that were higher than the control group ($p < .01$). For glycemic control, the experimental group had a lower fasting blood sugar level than the control group ($p < .05$). However, two hours postprandial blood sugar level was not significantly different between the participants in both groups ($p > .05$).

Based on findings of the study, the educational program and spouse support should be continued in order to promote healthy behavior in pregnant women with gestational diabetes mellitus.

KEY WORDS: EDUCATIONAL PROGRAM/ SPOUSE SUPPORT/ GLYCEMIC CONTROL

182 pp.